

"Térj be hozzánk vándor, ha erre visz az utad, ha jó a szándékod, itt szeretet fogad."
(székelykapu idézet)

Projektnapló

Dabasi Kossuth Lajos Általános Iskola

Előkészítő szakasz

2024. január 31.

A Dabasi Kossuth Lajos Általános Iskola a 2023/2024-es tanévben is sikeresen pályázott a „Határtalanul” tanulmányi kirándulásra, melyet a hetedik osztályosok számára írtak ki. Úticélunk Erdővidék volt. Év elején már kihirdettük mind a gyerekek, mind a szülők körében. Érdeklődés mutatkozott a projekt iránt és mint a jelenléti ív mutatja, mindenki jelentkezett is.

Az előkészítő szakasz első programja a tájékoztató szülői értekezlet volt, amikor megismerték a projektben résztvevő diákok szülei a pályázat célját, feladatait, az utazás, szállás feltételeit, a programtervet, napirendet, a panzió házirendjét. Képeket, kisfilmet láthattak a panzióról, a csodálatos tájakról, jelentős épületekről, majd ezt követően aláírták a szükséges nyilatkozatokat.

2024. április 8.

Mivel vállalásaink között szerepelt egy magyarlakta település diákjaival a kapcsolat felvétel és találkozás, ezért választottuk az osztályfőnöki órán Nagyajta és a Nagyajta Kriza János Általános Iskola bemutatását. Fontos, hogy a mi diákjaink is megismerjék, hogy mennyire fontos az ott élő magyarság számára anyanyelvének, hagyományainak ápolása. PowerPoint bemutatóval és teszt kitöltésével segítettük az óra sikerességét.

2024. április 12.

Az előkészítő szakasz következő programja az április 12-én megtartott fakultatív órák voltak.

Ezt megelőzően a diákok feladatként kapták, hogy gyűjtsenek minél több információt azokról az erdővidéki helyszínekről, melyeket meg fogunk látogatni.

Az első órában Papp Gergely történelem tanár úr tartott a gyerekeknek ismertetőt Erdővidék történelmi háttéréről. Térképet, digitális taneszközöket alkalmazott. Ismertette a történelmi eseményeket, melyek során Erdély Románia részévé vált. A tanulókat meglepte, hogy a mai adatok szerint 1,1 millióra becsülhető az ország magyar lakosságának száma.

A második órában szintén Papp Gergely tanár úr beszélt a földrajzi háttérről. Térképeken megnézték a tanulmányi kirándulás útvonalát. Ezután a gyerekek beszámolóit követték az előre megadott szempontok alapján. Nagyon felkészültek voltak, és az internet, nyomtatott médiumok segítségével még érdekesebbé tudták tenni előadásukat.

A harmadik órában ellenőriztük a megszerzett ismereteinket. Alkalmazott módszer a vaktérkép, quiz kérdéssor és a nevezetességek felismerése voltak. Az óra levezetését Papp Gergely történelem szakos tanár vállalta. Ügyesek voltak, a tapasztalat az volt, hogy az előkészítő órákon jól gyűjtötték az információkat.

<https://wordwall.net/hu/resource/36230117/f%c3%b6ldrajz/erd%c3%a9ly-domborzata>

Kirándulás

2024. április 29 – május 4.

Marosszék, Udvarhelyszék, Csíkszék, Háromszék, ezekből a varázslatos hangzású nevekből áll össze Erdély legkülönlegesebb régiója, Székelyföld. Az itt, egységes tömbben élő mintegy hétszáz ezer székely, jellegzetes, ősi, érintetlen hagyományaik, gazdag kultúrájuk és a gyönyörű, sokszor lélegzetelállító táj, a havasok világa mágnesként vonzza a magyarországi látogatókat.

Erdővidék közelebbi és távolabbi nevezetességeit bejárva élményekben és ismeretekben gazdag csodálatos 6 napot tölthettünk el április-májusban. Szállásunk Baróton a Derzs Panzióban volt, ott reggeliztünk, vacsorázni pedig egy helyi étterembe, Party Pub-ba sétáltunk el.

1. nap

Dabas – Kenderes – Nagyvárad – Királyhágó – Kolozsvár – Szováta – Barót

Utazásunk első napjának reggelén 5:40-kor gyülekeztünk a sulis előtt. A létszámellenőrzés és búcsúzkodás után 6.00-kor elindultunk hatnapos kirándulásunkra. Első állomásunk Kenderes volt, ahol megkoszorúztuk az 1. világháborús emlékművet.

Majd folytattuk utunkat. Következő megállónk Erdély kapuja, Királyhágó volt, a festői panoráma lenyűgözött minket.

Majd tovább utaztunk, és közben érdekes, színes beszámolókat hallgattunk Nagyváradról, Kolozsvárról, Farkaslakáról és Székelyudvarhelyről.

A történelmi Partium területe a magyar-román határ és az Erdélyi-medence közti területet foglalja magában, nagyjából a jelenlegi Bihar és Szatmár megyéket. A Partium, azaz „Részek” elnevezést azért kapták ezek a megyék, mert a régiót a középkorban az erdélyi fejedelmek, mint Erdélyhez kapcsolt magyarországi

részeket birtokolták. A vidék központja, legnagyobb és legszebb nagyvárosa Nagyvárad.

Kolozsvár a magyar történelem egyik kiemelkedő helyszíne, amelyet nem hivatalosan Erdély fővárosának tekintenek.

Híres szülötte Mátyás király és Bocskai István fejedelem. Kétszer is volt az Erdélyi Fejedelemség hivatalos fővárosa.

Farkaslaka falu Romániában Hargita megyében helyezkedik el. A település legfontosabb látnivalója Tamási Áron síremléke, amely az évtizedek alatt zarándokhellyé változott.

Székelyudvarhely 90 százalékos feletti magyar népességarányával napjainkban Erdély „legmagyarabb városának” számít.

Délután megálltunk Szovátnán, és körbesétáltuk a Medve-tavat. A hegyek közelsége már önmagában csodálatos érzés, de sétálni a tóparton tényleg üdítő élmény volt. Szováta (Sovata) Románia egyik legszebb gyógyfürdővárosa. Erdély festői szépségű szívében található, sós tavak, sűrű fenyvesek, hegyek gyűrűjében, így számos lehetőséget nyújt a pihenésre és gyógyulásra.

Azt is megtudtuk, hogy a 19. század második felében beomlott egy víznyelő, így egy közel öt hektár területű tó jött létre, a Lacul Ursu, vagyis a Medve-tó. Ez Európa legnagyobb heliotermikus tava, melynek különlegessége, hogy mélyebben húzódó vízrétegei melegebbek, mint a felszíniek. A sós víz tárolja a nap melegét, a tó így természetesen fűtött, sós vizű medencévé válik. A magas sótartalom miatt a fürdőzők lebegnek a víz felszínén, ezért lett a tó beceneve az „erdélyi Holt-tenger”.

2. nap

Nagyajta - Kisbacon

Kedden délelőtt meglátogattuk a nagyajtai Kriza János Általános Iskola 7-8. osztályos diákjait, akik sok szeretettel fogadtak bennünket. A két iskola bemutatása után játékos sportfeladatokat kaptunk, métáztunk, fociztunk együtt. Olyan jól sikerült ez a látogatás, hogy pénteken késő délután újra találkoztunk a sulis udvarán, beszélgettünk, játszottunk, aztán vacsorára szalonnát sütöttünk.

Kapcsolatunkat kívántuk erősíteni ajándékaink átadásával, könyvtár-állományukat bővítettük néhány Dabasról szóló könyvvel, Gyóni Géza verseskötettel.

Még kedden, iskolalátogatás után ellátogattunk Benedek Elek házába, ahol megismerhettük a nagy meseíró és gyűjtő életét és halálának körülményeit.

Örömmel fedeztük fel gyermekkorunk mesekönyveit. Megható volt látni az utolsó levelét, és tudatosítani a mindannyiunk számára ma is hasznos üzenetét.

Székelyföld egyik legfontosabb irodalmi emlékhelye Kisbacon, Benedek Elek szülőfaluja. Az általa 1906-ban építtetett klasszicista stílusú udvarházban emlékkiállítást rendeztek be, ahol fényképek, dokumentumok és az író személyes tárgyai láthatók. A múzeum a hasonló kiállításoknál sokkal átélhetőbben idézi fel annak az embernek az életét és személyiségét, akinek a meséin a legtöbb magyar gyermek felnőtt. A felesége nevét (Mari) viselő ház a mai napig a család tulajdonában áll, az író dédunokája tartja a vezetést.

A legnagyobb magyar népmese gyűjtő 1859-ben született Kisbaconban, élete nagy részét azonban Budapesten töltötte, és csak nyaranta járt haza szülőfalujába. Az első világháború után, amikor a magyarok tömegesen menekültek Erdélyből, ő úgy döntött, hogy visszaköltözik Kisbaconba, és elindítja a legjobb magyar gyermekújságot, a Cimborát.

A kisbaconi működő vízimalomban úgy éreztük, időutazáson veszünk részt.

A Benedek Elek nevével összeforrt Kisbacon utolsó vízimalmát Fülöp-malom néven ismerik, ugyanis a Szász Dénes-féle malmot a Vargyasról ide honosodott Fülöp Lajos vásárolta meg és működtette. 1951-ben hozzá szegődött el inasnak az olaszteleki Keresztes Béla, akiből dolgos molnár vált és feleségül vette Fülöp Lajosék örökbe fogadott lányát, Juliannát. Így ma a malmot a Keresztes család, Etelka néni és két fia Lajos meg Domokos üzemelteti. A malomház háromszintes boronaház. Legalsó szintjén, azaz a pincében a kintről benyúló tengely és a fogaskerekek, a középső szinten a kétköves őrlőszerkezet, a padláson pedig a selyemszíták és az őrleménykidobó járatok találhatóak. A deszkaburkolatba beépített felülcsapós vízikerek hatalmas, masszív szerkezet, melynek lapátjaira az árokból nagy erővel zúdul a víz, meghajtva fogaskerék-áttétellel a malomházban lévő őrlőszerkezetet. Ez a malom egyik gerendájának felirata szerint 1835-ben épült, de egy korábbi malom meglétére utal az ugyancsak fába vésett 1714-es évszám. A malom egyetlen automatikája a kis csengettyű, ami akkor szólal meg, amikor a garatból kifogy a gabona. Nemcsak a helybeliek járnak ide őrletni, hanem távolabbi falvakból is hoznak ide búzát. A gazdák véleménye szerint az itt előállított lisztből finomabb kenyér sült.

Bepillantottunk a nagyajtai vártemplom ódon falai közé, meghallgattuk a köpeci csata történetét.

Idegenvezetőnkől azt is megtudtuk, hogy nagyajtai unitárius templomerdő a település legrégebbi építészeti és művészettörténeti épületegyüttese. Legértékesebb elemei a kehely formájú szószék, amely négy kőből faragott kazettából tevődik össze, valamint az ugyancsak kőből faragott, 1710-ből származó korlát.

3. nap

Vargyas

A szerda reggelt Vargyason a Sütő család házában kezdtük, csodálatos régi bútorok között ismerkedtünk a dinasztia tagjai által művelt több évszázados mesterséggel. A bútorfestés és faragás hagyományát 14 nemzedék adta apáról fiúra egészen napjainkig, s az egyre népesebb 16. nemzedék is e hivatás folytatásának a reményét hordozza. Csodálatos a folytonossága, a kvalitása, a kisugárzása, mindaz, amitől a művészet korokon, ízléseken és történelmi korszakokon átível, és szellemi magasságokba képes emelni az egyént és a közösséget egyaránt.

Majd egész napos kirándulást tettünk a Vargyas-patak völgyébe, közben megtekintettük az Orbán Balázs barlangot. Számunkra az egyik legnagyobb élmény a szekerezés és a kb. 4 km-es túra volt.

„A természet e helyen annyi nagyszerűt, annyi megragadóan szépet halmozott egybe, hogy a bámulat valójában kimerül azoknak csudálásában.” – írta Orbán

Balázs a Vargyas szorosról csaknem másfél századdal ezelőtt. A Vargyas-szoros kétségkívül Erdély és ezen belül a Székelyföld egyik legszebb és legérdekesebb természeti látnivalója, barlangjaival, mészkőszirtjeivel, tanúszikláival, jellegzetes élővilágával egyaránt. A Vargyas-szoros legnevezetesebb barlangja az Orbán Balázs barlang (Kőlik, Nagybarlang, Almási barlang), melyet az elmúlt évszázadok folyamán számos híresség – Jókai Mór, Wesselényi Miklós is meglátogatott. A barlangba való bejutáshoz először is egy vaslépcsőn kellett felmászni és ilyen alkalmatosságon juthatott fel ide a tatárok elől elbújó lakosság egykor – a legenda szerint.

4. nap

Barót – Töröcsvár – Brassó - Prázmár

Csütörtökön Töröcsvárra, Brassóba és a prázmári erődtemplomba mentünk. Erdély legismertebb és legszebb várkastélya a híres Drakula-kastély a festői fekvésű Töröcsváron látható. A már messziről mesébe illő látványt nyújtó, tökéletes állapotú vár izgalmas volt számunkra, csak azt sajnáltuk, hogy a leghátborzongatóbb szoba, ahol a gróf középkori kínzóeszközei vannak kiállítva, zárva volt.

Az erdélyi szászok egykori székhelye Brassó, óvárosában áll a szász evangélikus Fekete templom, mely Románia legnagyobb gótikus temploma. Vezetőnk elmesélte, hogy a legenda szerint furcsa elnevezését 1689-ben kapta, amikor a Habsburgokkal dacoló szász lakosság felgyújtotta a várost, a gomolygó füst kormozta feketére falait.

A legnagyobb és legkülönlegesebb szász erődtemplom Prázsmáron található. A Világörökség részét képező, szinte bevehetetlennek épített vártemplom a történelem viharos századaiban a környék lakosainak védelméül szolgált. Elképzeltük magunkat, milyen is lehetett akkoriban az élet, hogyan tudtak fel- és lejönni azon a rengeteg lépcsőn korlát nélkül.

Az erdélyi szászok egykori székhelye Brassó, óvárosában áll a szász evangélikus Fekete templom, mely Románia legnagyobb gótikus temploma. Vezetőnk elmesélte, hogy a legenda szerint furcsa elnevezését 1689-ben kapta, amikor a Habsburgokkal dacoló szász lakosság felgyújtotta a várost, a gomolygó füst kormozta feketére falait.

5. nap

Barót – Szent Anna-tó – Mohos tőzegláp – Barót – Nagyajta - Barót

Pénteken a finom reggelit követően először Baróton az Erdővidék Múzeumba mentünk, utána útra keltünk a Szent Anna-tóhoz. Itt a híres torjai Büdösbarlanghoz indultunk, majd a Mohos tőzegláp következett.

A múzeum a 4 millió éves masztodon csontváz otthona. A csontváz világviszonylatban is egyedülállóan épnek számít. Lenyűgöző volt számunkra, hogy teljes egészében és abban a helyzetben van kiállítva, ahogy 2008 nyarán Felsőrákoson megtalálták.

Majd körbe sétáltuk a Szent Anna-tavat, így minden szögből megcsodálhattuk. Mindannyiunkat megérintett a csodálatos látvány. Megkóstoltuk a kürtőskalácsot, mert a Szent Anna-tó mellett sütik a legfinomabbat Erdélyben.

Aztán megnéztük tó mellett álló kis kápolnát – a Szent Anna-kápolnát. A környék katolikusai számára a mai napig jelentős zarándokhely, itt rendezik meg minden év július végén az Anna-napi búcsút.

Délután ugyan kicsit fáradtan, de annál nagyobb kedvvel mentünk vissza a nagyajtai iskolásokhoz. Utolsó este a búcsú nehéz volt, megéreztük, hogy ez az erdélyi utazás új barátokat hozott számunkra.

6. nap

Barót – Segesvár – Dabas

Másnap a hazafelé vezető úton Fehéregyházán Petőfi Sándorra emlékeztünk, utána rövid városnézést tettünk Segesváron. A városban sétálva az volt az érzésünk, mintha évszázadokat repültünk volna vissza az időben.

Segesvár fő látnivalója a máig lakott középkori vár. A város jelképe az óratorony, amely a város minden részéből látható. 1642-ben épült, fából készült, fedett lépcsősor. Nevét onnan kapta, hogy a Vártemplom melletti iskolába minden reggel ezen a lépcsőn mentek (és mennek ma is) a segesvári diákok.

Vettünk egy nagy bátorságot és felmentünk a 172 fokból álló fedett Diáklépcsőn, amely a vár főterét és a helyi templom szomszédságában levő iskolát köti össze. Egyúttal elképzeltük azt is mi, alföldi sulisok, hogy a szorgalmas diákok ugyancsak ezeken a lépcsőkön mennek fel naponta az iskolába már az 1600-as évektől kezdve.

A kirándulás hat napja alatt bejártuk Erdővidék csodálatos tájait. Sokat tanultunk Székelyföldről, megismertük nevezetességeinek egy részét. Több helyen koszorút helyeztünk el tisztelegve közös múltunk hősei, híres személyiségei előtt. Felemelő érzés volt! Szeretnénk megköszönni a Radamel Dob Trans busztársaságnak ezt a feledhetetlen kirándulást, Jóska bácsinak és Ernő bácsinak, a két sofőrünknek azt, hogy biztonságban hazaérhettünk. Köszönjük Dabas város alpolgármesterének, Szandhofer János úrnak, hogy a program kezdetétől fogva intézi a pályázati teendőket és ezáltal lehetővé teszi minden évben a csoportjaink utazását. Külön szeretnénk megköszönni Pájer Györgynek a segítőkészségét, türelmét, a rengeteg érdekes, változatos történeteket és az izgalmas idegenvezetést.

Értékelő szakasz

2024. május 28.

Ellátogattunk Dabas-Sáriban az Országzászló Emlékhelyhez. A Trianoni Emlékmű előtt egyik diaktársunk felolvasta az emlékmű és a tragikus trianoni döntés történetét, majd ketten közös versmondással készültek. A rövid megemlékezés végén elénekeltük a székely himnuszt.

2024. június 4. Nemzeti összetartozás napja

A trianoni megemlékezést az OBO Aréna melletti Kegyeleti parkban, Wass Albert szobránál terveztük megtartani, azonban a kedvezőtlen időjárás miatt az iskolánk tornatermében idéztük fel ezt a szomorú eseményt. A sajnálatos alkalomhoz kötődően 14 évvel ezelőtt indították útra a nemzeti összetartozás napját. Most, hogy lehetőségünk volt bejárni és megismerni Erdély egy kis szeletét, megéreztük, hogy hiába csatolták el az ország kétharmadát, a magyarság továbbra is egy egységet alkot.

Majd még aznap este részt vettünk a városi megemlékezésen a Nemzeti Történelmi emlékparkban. Megható volt számunkra, amikor 20.24-kor meggyúltak az összetartozásunkat szimbolizáló lángok.

2024. június 10. Bemutatóóra

A hazaérkezést követően bemutatóórát szerveztünk iskolánk hatodik évfolyamos diákjainak, melyre június 10-én került sor. Felidéztük a hat nap eseményeit és értékeltük a tanulmányi kirándulást, élménybeszámolót tartottunk az útinaplók segítségével. Az órát az egyik kísérő pedagógus vezette, aki frontális munkaformában előadást tartott a hat nap eseményeiről, tapasztalatairól, eredményéről. Utána következett a diákok beszámolója. Elmondtuk, hogy milyen szívesen fogadtak bennünket. Visszaemlékeztünk, hogy milyen szeretettel vártak az iskolában minket. Nagyon dicsértük az idegenvezetőnket, aki végig fenntartotta figyelmünket az érdekes beszámolóival.

Hosszan kitértünk a nagyajtai iskolában tett látogatásunkról. Nagyon tetszett a gyerekeknek, mikor elmeséltük, hogy az érdemjegyek 1-től 10-ig vannak. Képekkel illusztrálva bemutattuk az iskolát. Elmeséltük, hogy ajándékkal leptük meg a külhoni magyar gyerekeket. A leendő hetedikesek érdeklődéssel hallgatták a beszámolóinkat, remélik, hogy az elkövetkezendő tanévben szintén részt vehetnek ilyen tanulmányi kiránduláson és gazdagodhatnak ezekkel az élményekkel. Az óra végén a diákok megköszönték a figyelmet, valamint kísérő tanáraik munkáját.

A projekt legfontosabb eredményei, tapasztalatai:

A projekt során a tanulók nagy érdeklődést mutattak, szorgalmasan írták naplóikat. A reggeli szobaszemle és az esti kvíz az aznapi eseményekről a hét közepétől egyre jobban sikerült, sokkal figyelmesebbek lettek, többet jegyeztek meg. Az előzetesen gyűjtött anyagból az út során előadásokat tartottak társaiknak, reálisan értékelték egymást, kiemelték a legjobbakat, és természetesen a taps sem maradt el. A kirándulás hat napja alatt bejártuk Erdővidék csodálatos tájait. Diákjaink sokat tanultak Székelyföldről, megismerték nevezetességeinek egy részét. Több helyen koszorút helyeztünk el tisztelegve közös múltunk hősei, híres személyiségei előtt. Felemelő érzés volt!

A kirándulás egyik nagyon várt eleme volt a nagyajtai általános iskola hetedikeseivel és nyolcadikosaival való találkozás. A két iskola tanulói nagy örömmel mutatták be egymásnak településüket, iskolájukat, magukat. Igyekeztünk programunkat úgy alakítani, hogy minél több közös élményben lehessen részük. Nem maradhatott ki a barátságos focimeccs, sőt számunkra új játékot is tanultunk: métázni. Nem hagyhattuk ki a közös beszélgetéseket sem, erősítve ezekkel is az összetartozás érzését. A búcsúest nagy ölelkezéssel és természetesen a közösségi oldalakon történt „bekövetéssel” ért véget. Az értékelő szakaszban tanulóink bemutatták a kirándulásról készült naplóikat, örömmel vetítették le a hatodikosoknak az elkészített prezentációkat. A huszonöt 7. b osztályos dabasi diák példamutató magatartásával, tevékeny hozzáállásával méltón képviselte iskolánkat, Magyarországot, és bebizonyította, hogy megérdemelte a támogatást. Köszönjük, hogy részt vehettünk az ismeretekben bővelkedő és élményekben gazdag HATÁRTALANUL szép utazáson a NEMZETI összetartozás jegyében.

„Mi, magyarok így szétszaggatva, a világban szétszóródva is Egy lelki haza gyermekei vagyunk, és felelősek vagyunk egymásért.” (Tamás Gábor)